

MEDYA TAKİP DOSYASI

21 Mart 2025 Cuma

İÇİNDEKİLER

ENERJİ TALEBİ HER YIL YÜZDE 5 ARTACAK.....	3
ELEKTRİKTE KAPASİTE TAHSİSİ BAŞVURULARI BAŞLADI EPDK. T.....	4
FOSİL YAKITLARDAN ÇIKIŞ TAKVİMİ OLMAYAN İKLİM KANUNU EK.....	6
ABD KÖMÜR İLE ENERJİ ÜRETMEYE BAŞLAYACAK.....	7
FRANSA 6 YENİ NÜKLEER REAKTÖR İNSA EDECEK.....	8
ASYA' NIN KOK KÖMÜRÜ FİYATI HIZLA DÜŞÜYOR.....	9
DİDEM ERYAR ÜNLÜ.....	10
TRUMP BU KEZ NÜKLEER SANTRAL İSTEDİ.....	11

ENERJİ TALEBİ HER YIL YÜZDE 5 ARTACAK

Enerji Bakanı Bayraktar, Türkmenistan'da yaptığı açıklamada Türkiye'nin enerji talebinin önümüzdeki 20 yıl boyunca her yıl yüzde 5 artacağını belirtti. Türkiye'nin Türkmenistan'dan doğal gaz ithalatı 1 Mart itibarıyla başladı, sırada Avrupa'ya gaz transferi var

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar, Türkmenistan'ın başkenti Aşgabat'ta katıldığı uluslararası konferansta yaptığı açıklamalarda, Türkiye'nin enerji talebinin önümüzdeki 20 yıl boyunca yıllık yüzde 5 artacağını vurguladı. Bayraktar, Türkiye'nin Türkmenistan'dan doğal gaz ithalatına 1 Mart itibarıyla başladığını hatırlatarak, bu adımın hem enerji arz güvenliği hem de Avrupa'ya gaz transferi açısından stratejik önem taşıdığını ifade etti.

Bakanlıktan yapılan açıklamaya göre, Bayraktar, "Barış ve Güvenlik Yılı: Sürdürülebilir Kalkınmanın Sağlanmasında Bölgesel Ekonomik İşbirliği" temalı uluslararası konferansta yaptığı değerlendirmelerde, enerji sektöründe bölgesel iş birliğinin kritik hale geldiğini belirtti. Zorlukların, uzun vadeli ve güvene dayalı ortaklıklarla aşılabileceğini söyleyen Bayraktar, Türkiye'nin enerji stratejisinin iki temel zorluk üzerine şekillendiğini belirtti: enerji güvenliği ve enerji bağımsızlığı.

Bayraktar, Türkiye'nin enerji talebinin son 20 yılda 3 katına çıktığını ve bu artışın önümüzdeki 20 yıl boyunca da yıllık ortalama yüzde 5 seviyesinde süreceğini belirtti. Enerji bağımsızlığının ise diğer kritik hedef olduğunu kaydeden Bay-

raktar, Sakarya Gaz Sahası'ndaki keşfe kadar doğal gazın tamamının ithal edildiğini, petrol ihtiyacının da yüzde 90'ının ithalatla karşılandığını söyledi.

TÜRKMEN GAZI TÜRKİYE'DE HEDEF AVRUPA

Bayraktar, "1 Mart itibarıyla ilk kez, sınır komşusu olmayan bir ülkeden, Türkmenistan'dan boru hattı yoluyla doğal gaz ithala-

tına başladık. Bu sadece bizim için değil. Türkmen gazının Avrupa'ya ulaşması için de tarihi bir adımdır," dedi.

Gelecekte Trans Hazar Doğal Gaz Boru Hattı'nın inşasıyla Türkmenistan'dan daha fazla gazın Türkiye'ye ve oradan Avrupa'ya aktarılacağını söyleyen Bayraktar, Türkmenistan ile Hazar Denizi'ndeki petrol ve doğal gaz sahalarının geliştirilmesinde de iş birliği kurmak istediklerini belirtti.

Bayraktar, elektrik alanında da Türkiye'nin komşu ülkelerle ticareti artırmayı planladığını belirterek, Bulgaristan ve Yunanistan ile bağlantıların güçlendirildiğini, Gürcistan, Irak, Azerbaycan ve Suriye ile projeler geliştirildiğini söyledi. Suriye'ye elektrik sağlanmasının bölgesel istikrar için önem taşıdığını ifade eden Bayraktar, Trans Hazar Elektrik Hattı ile Türkmenistan elektriginin de gelecekte farklı pazarlara taşınabileceğini kaydetti.

Bayraktar, Türkmenistan Cumhurbaşkanı Serdar Berdimuhamedov ve Halk Maslahatı Başkanı Gurbanguly Berdimuhamedov ile de görüşerek enerji alanındaki iş birliklerini ele aldı. Ayrıca Türkmen yetkililerle yürütülen projelerde geline son durumu değerlendirdi.

Sosyal medya hesabından yaptığı paylaşımında ise Bayraktar, Türkiye'nin enerji sektöründe sadece kendi ihtiyaçlarını karşılamakla kalmayıp bölgesel enerji güvenliğini destekleyen bir aktör olma misyonunu sürdürdüğünü belirtti. Küresel belirsizliklerin arttığı bir dönemde ortak projelerin barış ve refah için kritik rol oynadığını vurgulayan Bayraktar, "Bölgesel iş birliklerini güçlendirerek enerji güvenliğimizi sağlamlaştırmaya devam edeceğiz" dedi

Elektrikte kapasite tahsisi başvuruları başladı

 EPDK, Türkiye ile Suriye arasında faaliyet gösteren Reyhanlı-Afrin Enterkonneksiyon Hattı üzerinden gerçekleştirilecek elektrik ticareti için kapasite tahsisi başvurularının alınmaya başladığını duyurdu. Suriye'ye elektrik ihracatı yapmak üzere 40 megavat olan kapasitenin 100 megavata yükseltilmesi için lisans tadili başvurusunda bulundu. ➡6

Suriye elektrik ticaretinde KAPASİTE TAHSİSİ BAŞVURULARI BAŞLADI

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK), Türkiye ile Suriye arasında faaliyet gösteren Reyhanlı-Afrin Enterkonksiyon Hattı üzerinden gerçekleştirilecek elektrik ticareti için kapasite tahsis başvuru-rının alınmaya başladığını du-yurdu. Kurumun internet site-sinde yer alan duyuruya göre, Elektrik Piyasası İthalat ve İhracat Yönetmeliğince, 15 Aralık Pa-zartesi gününe kadar söz konusu hattı kullanarak Suriye'ye elektrik ihracatı yapmak isteyen tedarik veya üretim lisansı sahibi tüzel kişiler ile Suriye'den elektrik it-halatı yapmak isteyen tedarik lisansı sahibi tüzel kişilerin en geç 1 Nisan Salı günü mesai bi-timine kadar EPDK'ye başvuruda

bulunması gerekiyor. Öte yan-dan, tedarik lisansı sahibi STE Elektrik Enerjisi Tedarik Toptan Satış İthalat İhracat Limited Şir-keti, mevcut hat üzerinden izole bölge besleme yöntemiyle Su-riye'ye elektrik ihracatı yapmak üzere 15 Aralık'a kadar Reyhanlı TM'den mevcut 40 megavat olan kapasitenin azami 100 megavata yükseltilmesi için lisans tadili başvurusunda bulundu.

TEMA VAKFI YÖNETİM KURULU BAŞKANI DENİZ ATAÇ

“Fosil yakıtlardan çıkış takvimi olmayan İklim Kanunu eksiktir”

Uzun zamandır konuşulan ve sonunda nihayet TBMM’den geçen İklim Kanunu tartışma yarattı. Fosil yakıtlardan çıkış ve sera gazı azaltımı ile ilgili net bir hedefi olmayan kanun için TEMA Vakfı’ndan Deniz Ataç, “Bilimsel temelli ve adil olmadıkça iklim kriziyle mücadelede yetersiz kalır” diyor

ELİF ERGÜ
elif@gazetekojsen.com

Qok uzun zamandır beklenen İklim Kanunu Meclis’ten çıktı. Ancak kanun böyle mi olmalıydı? Maalesef İklim Kanunu beklentilerden uzak bir içerikle gündeme geldi. Türkiye’nin önde gelen çevre örgütlerini bir araya toplayan İklim Ağı bu kanunu eksik buldu. İklim Ağı üyelerinden TEMA Yönetim Kurulu Başkanı Deniz Ataç ile konuyu masaya yatırdık.

Öncelikle genel bir değerlendirme yapmak isterim. Niçin böyle bir kanuna ihtiyaç vardı?

İklim krizi, hayatımızın her alanını etkileyen ve etkileri zamanla kümülatif olarak artan bir sorundur. Bu nedenle iklim değişikliğinin olumsuz etkilerini en aza indirmek için acilen somut adımlar atmamız gerekiyor. Bu kriz yalnızca ekosistemlerin dengesini bozmakla kalmaz; aşırı hava olayları, toprak bozulmaları ve çölleşme gibi sorunlara da yol açar. Tüm bunlar, toplumdaki sağlık sorunlarını artırır, ekonomik zorluklar yaratır ve sosyal adaletsizliği derinleştirir. Bu yüzden, ulusal ve yerel düzeyde; bilimsel, ekonomik ve sosyal boyutlarıyla şekillenen çeşitli politika ve uygulamaların yer aldığı kapsamlı bir eylem planı gerekiyor.

İklim Ağı kuruldu Türkiye’nin önde gelen STK’ları bu konuda ortak hareket ediyor. Bu birliklilik, atılan adımlar nasıl etkili oluyor?

Geçen ocak ayında Türkiye’de iklim alanında çalışan 15 sivil toplum kuruluşunu bir araya getiren İklim Ağı kuruldu. TEMA Vakfı olarak da içerisinde yer aldığımız bu sivil toplum kuruluşları, yıllardır ülkemizin iklim politikalarına etki etmek ve fosil yakıtlardan çıkış için çalışmalar yürütüyor. Bu birliklilik, ülkemizin iklim politikaları oluşturulurken ve uygulanırken sivil toplumun ilgili süreçlerde daha güçlü bir şekilde yer almasını mümkün kılıyor.

Bu kanunun hepimizin geleceği için siyaset üstü olduğunu anlatabiliyor muyuz?

TEMA Vakfı olarak iklim krizinin siyasi görüşlerden bağımsız, hepimizi etkileyen bilimsel bir gerçeklik olduğunu her fırsatta vurguluyoruz. İklim krizi nedeniyle her geçen gün şiddetlenen doğal afetler, su krizi ve gıda güvenliği sorunları, toplumdaki geleceğini tehdit ediyor. Bu nedenle etkili çözümler geliştirmek için siyasi ayrımları bir kenara bırakarak ortak hareket etmek zorundayız.

İklim Kanunu’na gelirse, iklim adaleti konularına girmeyen kanun eksik olmaz mı?

Evet, iklim adaletini güvence altına almayan bir iklim kanunu eksik

kalmış olur. Çünkü iklim krizinin olumsuz etkileri herkesi eşit şekilde etkilemez; kırılgan gruplar, dezavantajlı topluluklar ve ekosistemler daha fazla risk altındadır. Bu sebeple toplumun tüm kesimlerini kapsayan adil bir yaklaşım gerekiyor.

İklim değişikliğine dair somut hedefler içermeyen bir kanun bağlayıcıktan uzak, yalnızca kağıt üzerinde kalan ve krizin çözümüne etki etmeyen bir düzenleme dönüşür

Fosil yakıtlardan çıkışa ilgili bir hedefin olmaması, sera gazı emisyonlarının azaltım hedefine yer verilmemesi bu kanunu nasıl bir kanun yapıyor?

İklim krizinin ana sebebi fosil yakıtlardır. Başta kömür olmak üzere fosil yakıtlardan çıkış takvimi ve sera gazı emisyonlarının net azaltım hedefi olmayan bir iklim kanunu, iklim kriziyle mücadelede yetersiz kalır. İklim değişikliğine dair somut hedefler içermeyen bir kanun ise bağlayıcılıktan uzak, yalnızca kağıt üzerinde kalan ve krizin çözümüne etki etmeyen bir düzenleme dönüşür.

Bir eleştiri

Deniz Ataç iklim değişikliğine dair somut hedefler içermeyen bir kanunun yalnızca kağıt üzerinde kalacağını söylüyor.

var, “Kanun emisyon ticaretini düzenliyor” diye. Katılıyor musunuz?

Emisyon Ticaret Sistemi (ETS), İklim Kanunu’nda detaylı bir şekilde ele alınmış. Ancak bu sistem, tek başına emisyon azaltımını garanti etmez. Buna karşın kanunda iklim değişikliğiyle mücadelede temel iki politika olan net azaltım ve uyum hedefleri yeterli şekilde ele alınmamışken, yeni bir ticaret sistemine ağırlık veriliyor. Üstelik ETS gelirlerinin adil geçiş mekanizmasının oluşturulmasına ve kırılgan grupların mağduriyetinin önlenmesine yönelik faaliyetlerde kullanılacağına dair bir güvence de bulunmuyor.

Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması (SKDM) sizce nasıl işleme?

SKDM, yalnızca sanayide dönüşüm politikası olarak görülmemeli; sosyal adalet ve ekolojik dönüşüm açısından da ele alınmalı. Bu mekanizma, karbon kaçağını önleyerek yüksek emisyonlu üretim sınırlarsa da gelişmekte olan ülkeler için adil olmayan ekonomik sonuçlar doğurma riskini de taşıyor. İklim adaletinin sağlanması için SKDM, düşük karbonlu

üretimde çözümler üretmeye, enerjiyi teşvik ederken, dönü-

şüm sürecinde de kırılgan sektörler ve emekçiler için sosyal destek mekanizmalarıyla uygulanmalı. Türkiye gibi ekonomisi karbon yoğun sektörlerle bağımlı ülkeler, dönüşüm sürecinde finansal ve teknik desteklerle güçlendirilmediği takdirde, bu tür düzenlemeler karbon azaltımından çok ticari engel haline gelebilir. Bu nedenle kanunun ekolojik ve sosyal adaleti de gözeten bir yaklaşımla tasarlanması gerektiğini düşünüyoruz.

Bilimsel olarak yetersiz

Emisyon azaltım yerine ağaçlandırmaya yapılmasını önerilmesi şeklinde bir eleştiri var. Denkleştirme mekanizmaları nasıl kurulmalı?

Emisyon azaltımı yerine ağaçlandırmaya yapılmasını önerilmesi, hem bilimsel olarak yetersiz hem de iklim politikaları açısından riskli bir yaklaşım. Karbon denkleştirme mekanizmaları, emisyonları gerçek anlamda azaltan ve ekosistem bütünlüğünü koruyan yöntemler değildir. Öncelikli hedef, başta kömür olmak üzere fosil yakıt kullanımını azaltmak ve sektörel dönüşümü sağlamaktır. Ağaçlandırmaya gibi doğa temelli çözümler ise yalnızca destekleyici unsurlar olarak değerlendirilmeli; ancak asla fosil yakıt kullanımını göz ardı eden bir bahaneye dönüşmemelidir.

Türkiye bundan sonra sizce nasıl bir yol izlemeli?

Türkiye’nin 1.5°C hedefine uyumlu bir iklim politikası oluşturması için fosil yakıtlardan çıkışa açıkça taahhüt eden, emisyon azaltımı için somut ara hedefler içeren ve adil geçiş mekanizmasını güvence altına alan bir İklim Kanunu gerekiyor. 2053 net sıfır hedefi, mutlaka 2030 ve 2040 için bağlayıcı emisyon azaltım hedefleriyle desteklenmeli. Ayrıca sürecin şeffaflıkla, denetlenebilir ve bilim temelli ilerlemesini sağlayacak bağımsız bir bilimsel danışma kurulu oluşturulmalı.

İklim değişikliğine karşı kırılgan kesimler için nasıl düzenlemeler yapılmalı?

Kadınlara, çocuklara, yaşlılara ve düşük gelirli gruplara iklim krizine karşı dayanıklılığı artıracak sosyal yardım programları, yerel dayanışma ağları ve ekonomik destek mekanizmaları hayata geçirilmelidir. •

Şili’nin iklim kanunu iyi bir örnek

Bize iyi hazırlanmış bir iklim kanunu ve örnek ilke anlatır mısınız? Türkiye neyi eksik yapıyor?

Türkiye Büyük Millet Meclisi Araştırma Merkezi tarafından 2023 yılında yapılan çalışmada çeşitli ülkelerde iklim değişikliğine ilişkin kanunlar incelendi. Burada özellikle pek çok gelişmiş Avrupa ülkesinin yanı sıra bir Güney Amerika ülkesi olan Şili’nin İklim Değişikliği Kanunu’nun “en geç 2050 yılına kadar net sıfır emisyon”

bağlayıcı hedefi olduğunu görüyoruz. Ayrıca bu kanunda bilimsel bir danışma kuruluna ve bölgesel iklim değişikliği komitelerine de yer veriliyor. Buradan açıkça görüyoruz ki bir iklim kanununda şeffaflık, denetlenebilirlik ve bilimsellik olmazsa olmaz. İklim adaletinin tahsis edilebilmesi için politika uygulama süreçlerinde de katılımçılık temel ihtiyaçlardan bir tanesidir. Ancak TBMM’ye sunulan kanun teklifinde bunların yer almadığını görüyoruz.

TRUMP, EKİBİNE TALİMATI VERDİ

ABD, **kömür** ile enerji üretmeye BAŞLAYACAK

ABD Başkanı Donald Trump, başta Çin olmak üzere diğer ülkelerin **kömürlü** termik santraller açarak ülkesine karşı ekonomik avantaj elde ettiğini savunuyor. Bu düşünceyle harekete geçen

Başkan Trump, konuya ilişkin sosyal medya Truth Social hesabından açıklama yaptı.

Trump açıklamasında "Ekibime derhâl güzel, temiz **kömür** ile enerji üretmeye başlama yetkisi veriyorum" ifadelerini kullandı. Trump, görevinin ilk gününde

Alaska'daki yaban hayatı koruma sahası da dâhil olmak üzere birçok alanda petrol ve doğalgaz sondaj çalışmalarını artırmak

için kararname imzalamıştı. Ayrıca enerji projeleri için izin gerekliliklerinin kolaylaştırılması ve enerji santrallerinin inşalarının hızlandırılmasını sağlayacak Ulusal Enerji Acil Durumu ilan edilmesine yönelik kararnameye de imza atmıştı.

Fransa 6 yeni nükleer reaktör inşa edecek

FRANSA, nükleer enerji kapasitesini artırma amacıyla 6 yeni Avrupa basınçlı su reaktörü (EPR) inşa etmeyi planladığını duyurdu. Elysee Sarayı'ndan yapılan açıklamaya göre, Fransa'daki Nükleer Politika Konseyi (CPN), dördüncü kez toplandı ve bu toplantıda Penly, Gravelines ve Bugey bölgelerinde yeni reaktörlerin inşa edilmesi kararlaştırıldı. İlk reaktörün 2038 yılına kadar devreye girmesi hedefleniyor. Fransa hükümeti, bu yeni nükleer reaktörlerin ülkenin jeopolitik stratejisi çerçevesinde, uranyum kaynakları üzerindeki egemenliğini güçlendireceğine vurgu yaptı. Fransa, **nükleer enerji** üretiminin en büyük payını oluşturduğu ülkelerden biri ve **elektrik** ihtiyacının yaklaşık yüzde 70'ini bu kaynaktan sağlıyor. Fransa, 2035 yılına kadar yeşil enerjiye dönüşüm kapsamında, **nükleer enerjinin** diğer enerji kaynakları arasındaki oranını yüzde 50'ye düşürmeyi planlıyor. Ancak, bu yeni reaktörlerin inşa edilmesi, ülkenin mevcut enerji ihtiyacını karşılamada **nükleer enerjinin** uzun vadeli önemini sürdüreceğini gösteriyor.

Asya'nın kok kömürü fiyatı hızla düşüyor

Asya limanlarında artan kömür stoku, bölgede kok kömürü fiyatlarını aşağı çekiyor. Metalplace'e göre, bu hafta Avustralya'nın kok kömürü fiyatı ton başına 7 dolar azalarak 173 dolar/ton CFR Qingdao seviyesine indi. Yılbaşından bu yana düşüş yüzde 20. Rus kömürünün fiyatı martta 123 dolardan 115 dolar/ton CFR Qingdao'ya indi. Singapur Borsası'nda, premium Avustralya kok kömürü vadeli işlem sözleşmeleri 1 haftada 7 dolar geri çekilip 182 dolar/ton FOB oldu. Şubat ayında Asya'ya deniz yoluyla yapılan kok kömürü ithalatı, üç yılın en düşük seviye olan 15.85 milyon tona düştü.

Yapı Kredi Step ile Sürdürülebilirlik Gündemi

Doğayı korumak için 200 milyar dolar harekete geçiyor

Dünya Ekonomik Forumu (WEF) tarafından hazırlanan 2024 Küresel Riskler Alıştırmaları'na göre, önümüzdeki 10 yıl için en büyük riskler arasında ilk beş küresel riskten dördü doğaya ağırlı. Bunlardan biri de üçüncü sırada yer alan Biyoçeşitlilik Kaybı ve Ekosistemlerin Çöküşü.

Hükümetler, Kasım 2024'te Kolombiya'nın Cali kentinde düzenlenen BM Biyoçeşitlilik Konferansı (COP16) 'nda finansmanın konusunda uzlaşmaya varamadılar.

Şubat sonunda Roma'da gerçekleştirilen BM Biyoçeşitlilik Konferansı'nın ikinci oturumunda ise, anlaşma gerçekleştirildi ve 2030 yılına kadar dünyanın flora ve faunasını daha iyi koruyabilmek için yılda ek 200 milyar dolar toplama stratejisi kabul edildi.

BM Biyoçeşitlilik Sözleşmesi taraflarına alınan zor kazanılmış kararların, artan çatışmalar, orman yangınları, madencilik, zehirli atık dökülmesi ve diğer çevresel etkiler nedeniyle zarar gören biyoçeşitliliği ve hassas ekosistemleri güçlendirmesi umuluyor.

BM Genel Sekreter Şözcü-Stéphane Dujarric, 2030'a kadar küresel biyoçeşitlilik finansmanının açığını kapatmak için en az 200 milyar doların mobilize edilmesi gerektiğine edidkat çekerken, dünyanın biyoçeşitliliğini korumamış maliyetini kimin karşılayacağı konusunda tartışmalar uzun zamanlar devam ediyor. Bu süreçte ne yazık ki bir milyondan fazla bit-

**YAKIN PLAN
DİDEM ERYAR
ONLU**

didem.eryar@yapikredi.com.tr

2030 yılına kadar dünyanın flora ve faunasını daha iyi koruyabilmek için yılda ek 200 milyar dolar toplama stratejisi kabul edildi.

ki ve hayvan türü yok olma tehlikesiyle karşı karşıya.

KAYIPLARI DURDURMAK

Küresel Biyoçeşitlilik Çerçevesi, biyoçeşitlilik kayıplarını durdurmayı, ekosistemleri eski haline getirmeyi ve biyoçeşitlilik kayıplarından orantısız şekilde etkilenen yerli halkların haklarını korumasını amaçlıyor.

Ayrıca, doğa kaybını durdurmak ve tersine çevirmek için somut adımlar içeriyor. Bunlardan biri de, 2030'a kadar ge-

Öncü yatırıma çağrı

COP16.2 oturumlarının etkinliklerinden biri olarak, Kolombiya'da 2024 sonunda oluşturulan Cal Fonu başlatıldı ve biyoçeşitlilik finansmanında yeni bir dönemin kapsarı arandı. BM Çevre Programı (UNEP) Başkan Yardımcısı Elizabeth Mrema şöyle diyor: "Bu karar, küresel iş birliğinin gerçek sonuçlar doğurduğunu gösteriyor. Bu fona katkıda bulunan şirketler tarih yazacak ve doğaya geri vermenin önemini ortaya koymuş olacak."

"KÜRESEL İŞ BİRLİĞİ İŞLİYOR"

BM Biyoçeşitlilik Sözleşmesi Yürütme Sekreteri Astrid Schomaker, Roma'daki oturumun sonucunu "küresel iş birliği"ni işlediğini gösterdiğini ifade ediyor.

Yoğun görüşmeler sonrasında taraflar, küresel biyoçeşitlilik finansmanının açığını kapatmak ve 2030'a kadar yılda en az 200 milyar dolar toplama hedefini gerçekleştirmek için bir yol haritası belirledi. Bu, mevcut finansman araçlarını iy-

leştirme çalışmalarını da içeriyor. Özellikle gelişmekte olan ülkeler için BM ajansları ve ortakların geçici liderliğinde kaynak sağlama amacıyla hareket edilecek.

"Artık net bir uygulama yetkimiz var" diyen Schomaker, "Bunu başararak ve finansmanın cabalarını destekleyen diğer unsurları uygulamaya koyarak, dünya biyoçeşitlilik finansmanının açığını kapatmak için gerekli adımları atmış olacak" diyor.

Bunları biliyor musunuz?

Aşırı hava olayları 9 yılda 4,2 trilyon dolarlık kayba yol açtı

İklim Risk Endeksi (CRI), ülkeleri aşırı hava olaylarının insan ve ekonomik etkilerine göre sıralayan bir endeks.

2006 yılından bu yana yayımlanan İklim Risk Endeksi (CRI), aşırı hava olaylarının ülkeler üzerindeki etkisini analiz ediyor ve gerçekleştirmiş risklerin sonuçlarını ölçerek ülkelerin ne boyutta etkilendiğini değerlendiriyor. Uluslararası İklim Politikası Tartışmalarını ve süreçlerini, ülkelerin karşı karşıya olduğu iklim riskleri bağlamında ele alan endeks, farklı bölgeler ve zaman dilimlerinde iklimle ilgili aşırı hava olaylarının etkilerini anlamayı ve bir araya getirmeyi kolaylaştırıyor.

İklim Risk Endeksi 2025, hareketliliğin artan maliyetine şük tutarak, insan ve ekonomik kayıpların giderilmesini de ortaya koyuyor.

Endeks göre, 1993-2022 yılları arasında, 765 binden fazla insan hayatını kaybetti. Doğrudan ekonomik ka-

yıplar ise 4,2 trilyon dolara ulaştı. Bu kayıplar, 9 bin 400'ten fazla aşırı hava olayı tarafından tetiklendi.

Bu arada; Avrupa Birliği'ne (AB) bağlı Copernicus İklim Değişikliği Servis verilerine göre, geçen Şubat ayında küresel ortalama hava sıcaklığı 13,36 derece ile 1991-2020 ortalamasının 0,63 derece üzerinde çıktı. Kaydedilen en sıcak üçüncü Şubat olan geçen ayda sıcaklık, sanayi öncesi dönem olarak kabul edilen 1850-1900 yılları arasındaki ortalamasının 1,59 derece üzerine çıkarken, son 20 ayın 19'unda küresel ortalama hava sıcaklığı, sanayi öncesi dönemin 1,5 derece üzerinde seyretti.

Küresel ortalama hava sıcaklığının 13,23 derece olduğu 2025 Ocak ayı, 1991-2020 ortalamasının 0,79 derece üzerine çıkarak en sıcak Ocak ayı olurken, sıcaklığın 13,42 derece olduğu 2024 Aralık ayı, bir önceki Aralık ayından sonra en sıcak ikinci Aralık olarak kayıtlara geçti.

Su ayak izini azaltmak için atılabilecek adımlar

Su ayak izi, bir ürün veya hizmetin tüm üretim zinciri boyunca kullanılan tatlı su hacmini, nerede ve ne amaçla kullanıldığını litre veya metreküp olarak ölçen çevresel bir göstergedir.

Mevcut kullanım ve tüketim alışkanlıklarımız devam ederse, küresel su arzı ve talebi arasındaki farkın 2030 yılına kadar yüzde 40'a ulaşacağı tahmin ediliyor.

Azalan ve kirlenen su kaynakları, küresel bir göda krizini tetiklemeye riskini de beraberinde getiriyor. Şirketlerin su ayak izini etkili bir şekilde azaltmak için

metodolojik ve kapsamlı bir çalışma yapmaları gerekiyor. Şirketlerin su tüketimini azaltmak için uygulayabilecekleri bazı önemli adımlar:

- Su yönetimi stratejisi geliştirmek
- Su tüketimini ölçmek ve izlemek
- Su risk değerlendirme yapmak
- Su tasarrufu hedefleri belirlemek
- Su tasarrufu sağlayın teknolojilere yatırım yapmak
- Geri dönüşüm ve arıtma sistemleri kullanmak
- Düşük su tüketen üretim

teknolojilerine geçiş yapmak

- Kapak devre soğutma sistemleri tercih etmek
- Operasyonel değişiklikler yapmak
- Su kaçaklarını ve kısıpları önlemek
- Su verimliliği ve üretim prosedürleri uygulamak
- Kuraklığa dayanıklı peyzaj ve damla sulama sistemleri kullanmak
- Sürdürülebilir tedarik zinciri oluşturmak
- Tedarikçileri su verimliliği konusunda teşvik etmek
- Su ayak izi düşük hammaddeler kullanmak
- Su tüketimini azaltan

ambalajlama süreçleri benimsemek

- Çalınmaları ve paydaşları bilgilendirmek
- Çalınan öğitimi düzenlemek
- Su verimliliği konusunda farkındalık kampanyaları yürütmek
- Yerel yönetimler ve toplumla iş birliği yapmak
- Raportaj ve şeffaflık sağlamak
- Sürdürülebilirlik raporlarında su kullanımını açıklamak
- Uluslararası su yönetimi standartlarına uyum sağlamak

Trump, daha önce Ukrayna'daki nadir elementleri talep ettiği Zelenski'den bu kez Zaporozje Nükleer Santrali'ni istedi.

TARTIŞMA SONRASI İLK GÖRÜŞME

■ Trump, santralin ABD himayesine alınmasını önerdi. Zelenski modernizasyonu halinde işletmesini verebileceklerini söyledi. Görüşme sonrası yaptığı açıklamada da "Bu adımın atılabilmesi için ilk önce santralin Rus işgalinden kurtarılması gerektiğini söyledim" dedi. >> 14'te

Nerdun
HACIOĞLU

UKRAYNA'DAN NÜKLEER TRUMP VE ZELENSKI GÖRÜŞTÜ SANTRALI İSTEDİ

UKRAYNA savaşını bir şekilde son erdirmek için bir taraftan Ruslarla, diğer taraftan Ukrayna ile sıkı pazarlıklar yapan ABD Başkanı Donald Trump, önceki akşam Ukrayna lideri Volodymyr Zelenski ile yaptığı bir saatlik telefon görüşmesinde bu defa nükleer santral teklifini masaya getirdi. ABD Başkanı, Rus işgali altındaki Zaporozje bölgesinde cephe hattının ortasında kalan, Avrupa'nın en büyük 6 reaktörüne sahip Zaporozje nükleer santralının Amerikan himayesi altına alınmasını önerdi.

ZELENSKI DOĞRULADI

Trump'ın santral teklifini doğrulayan Zelenski, "Rus işgali altındaki Zaporozje nükleer santrali işletiminin ABD'ye devredilmesi önerisi Trump'tan geldi. Nükleer santralin ABD kontrolüne verilmesi durumunda güvenliğinin de sağlanmış olacağını vurguladı. Ben de kendisine bu adımın atılabilmesi için ilk önce santralin işgal altından kurtarılması gerektiğini söyledim" dedi. Santralin modernizasyonu konusunda hazır olduklarını söyleyen Zelenski, santralin tekrar

Daha önce barış süreci için Ukrayna'daki nadir elementlerin ABD tarafından çıkarılması planını masaya getiren ABD Başkanı Trump, bu defa Zaporozje Nükleer Santrali'nin Washington'a devrini teklif etti.

aktif olabilmesi için yaklaşık 1.5 yıl sürecek altyapı düzeltmelerine ihtiyaç olduğunu Trump'a söylediğini aktardı.

'BİZ BU İŞİ YAPARIZ'

Zelenski'den kısa süre sonra ABD Enerji Bakanı Chris Wright da teklifle ilgili bir açıklama yaptı. "Savaşın bir an önce sona ermesi için katkı sağlayacaksa ABD Enerji Bakanlığı Zaporozje nükleer santralini devralmaya hazır. Nükleer enerji santrallerinin işletilmesinde büyük tecrübe sahibi olan bakanlığımız bu görevin üstesinden gelir" ifadelerini kullanan Wright, bu adımın Ukrayna'nın elektrik tedarikinde sorun yaşanan güney bölgelerini de rahatlatacağını söyledi. Ukrayna ile ABD'nin kararlaştırdığı Zaporozje santral planının uygulanabilmesi için Rus tarafının da evet demesi gerekiyor. Konunun 24 Mart tarihinde Riyad'da yapılacak ABD-Rusya heyetleri

arasındaki ikinci tur görüşmelerinde ele alınması bekleniyor.

'RUSLARLA GÖRÜŞEBİLİRİZ'

Öte yandan Zelenski dün ezber bozan bir açıklama da yaptı. ABD-Ukrayna görüşmesinin de Suudi Arabistan'da yapılacağını söyleyen Zelenski, "Ukrayna'nın barışa kavuşmasını sağlayacaksa Rus heyetiyle de doğrudan temasa geçmeye hazırız. Saldırgan Rusya ile masaya oturmama sözümüzü yapıcı netice alınacaksa göz ardı etmeye hazırız. Heyetimiz onlarla bir masaya oturmaya hazır" diye konuştu.

Bu arada Ukrayna ile nadir toprak elementler anlaşması konusunda iyi durumda olduklarını belirten Trump, dün sürpriz şekilde "Kısa bir süre içerisinde Ukrayna ile nadir toprak elementleri anlaşmasını imzalayacağız" açıklamasında bulundu. ■ Nerdan HACIOĞLU

Cephede yumuşama sinyali yok

ABD'de Trump yönetimi Ukrayna savaşına çözüm bulmak için mekik diplomasisini sürdürürken savaş aynı şiddetle devam ediyor. Ukrayna tarafından gece friatlan 10 kadar kamikaze dron Rusya sınırından 800 km mesafedeki Sverdlövska bölgesinde bulunan stratejik "Engels" hava üssünü vurdu. Üste konuşlu stratejik TU-95 ile TU-160 bombardıman uçaklarından bazılarının hasar gördüğü, depolarda bulunan X-101 güdümlü füzeslerinin infilak ettiği ileri sürüldü. Rus tarafı da Ukrayna topraklarına 171 kamikaze dronla saldırdı. 75 dronun hava savunma sistemleri tarafından etkisiz hale getirildiği kaydedildi.

Kremlin: "Putin Türkiye davetini kabul etti"

UKRAYNA savaşının patlak verdiği günden bu yana Türkiye'ye yapılması beklenen resmi ziyareti sürekli ertelenen Rusya Başkanı Vladimir Putin'in son daveti kabul ettiği açıklandı. Türkiye'ye ziyareti davetinin Putin tarafından kabul edildiğini açıklayan Kremlin Sözcüsü Dmitry Peskov, "Türkiye Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın ziyaret daveti Putin'e ulaştırılması ve kabul edilmiştir. Sadece ne zaman gerçekleşeceği henüz kararlaştırılmadı" dedi. ■ Nerdan HACIOĞLU